

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१
धितोपत्र दर्ता तथा निष्काशन नियमावली, २०७३ को अनुसूची - १५
 (नियम २६ को उपनियम २ सँग सम्बन्धित वार्षिक प्रतिवेदन)

१. **सञ्चालक समितिको प्रतिवेदन :**
यसैसाथ संलग्न गरिएको छ ।
२. **लेखापरीक्षकको प्रतिवेदन :**
यसैसाथ संलग्न गरिएको छ ।
३. **लेखापरीक्षण भएको वित्तीय विवरण :**
यसैसाथ संलग्न गरिएको छ ।
४. **कानूनी कारवाही सम्बन्धी विवरण :**
देहाय अनुसारको मुद्दा दायर भएको भए, मुद्दा दायर भएको मिति, विषय, मुद्दा दायर भएको संस्थापक वा सञ्चालकको नाम र सम्भाव्य कानूनी उपचार सम्बन्धी विवरण समावेश गरिनुपर्ने :
 - (क) **त्रैमासिक अवधिमा संगठित संस्थाले वा संस्थाको विरुद्ध कुनै मुद्दा दायर भएको भए :**
आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ मा बैंकले कर्जा असुली, आयकर तथा बैंकको सम्पत्तिसंग सम्बन्धित गरी १०४ थान मुद्दाहरू दायर गरेको र बैंकका विरुद्ध ९६ थान मुद्दाहरू दायर भएको समेत गरी जम्मा २०० थान मुद्दाहरू विभिन्न अदालतहरूमा दायर भएका छन् ।
 - (ख) **संगठित संस्थाको संस्थापक वा सञ्चालकले वा संस्थापक वा सञ्चालकको विरुद्धमा प्रचलित नियमको अवज्ञा वा फौजदारी अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर गरेको वा भएको भए :**
यस बैंकको जानकारीमा नभएको ।
 - (ग) **कुनै संस्थापक वा सञ्चालक विरुद्ध आर्थिक अपराध गरेको सम्बन्धमा कुनै मुद्दा दायर भएको भए :**
यस बैंकको जानकारीमा नभएको ।
५. **संगठित संस्थाको शेयर कारोबार तथा प्रगतिको विश्लेषण :**
 - (क) धितोपत्र बजारमा भएको संगठित संस्थाको शेयरको कारोबार सम्बन्धमा व्यवस्थापनको धारणा :
शेयर कारोबारमा हुने उतार चढाव खुल्ला बजारले निर्धारण गर्ने भएको हुँदा सोही मूल्य तथा मान्यता अनुरूप हुने गरेको ।
 - (ख) गत वर्षको प्रत्येक त्रैमासिक अवधिमा बैंकको शेयरको अधिकतम, न्यूनतम र अन्तिम मूल्यका साथै कूल कारोबार संख्या र कारोबार भएको दिन ।

	पहिलो त्रैमासिक	दोश्रो त्रैमासिक	तेश्रो त्रैमासिक	चौथो त्रैमासिक
अधिकतम मूल्य	२५२	२१७	२१४	२२६
न्यूनतम मूल्य	२०७	१९३	१७३	१६२
अन्तिम मूल्य	२०९	२०२	१७७	२१८
कारोबार संख्या	११,९१७	८,४८१	११,६१३	१३,८६८
कारोबार दिन	६१	४९	५८	६१

६. **समस्या तथा चुनौती :**
 - (क) **आन्तरिक समस्या तथा चुनौतीहरू :** आम्दानीको तुलनामा खर्च बृद्धिलाई व्यवस्थापन गर्न, बैंकको आधारभूत संरचना एवं प्राविधिक विकासमा हुने खर्च, बैंकमा काम गरिरहेका कर्मचारीहरू अध्ययन तथा रोजगारीका लागि विदेशिने र अन्य बैंकहरूमा जाँदा सो स्थानहरूमा दक्ष मानव श्रोतको पूर्ती गर्न, कारोवारमा भएको बृद्धिसँगै संचालन जोखिमलाई व्यवस्थापन गर्न, आदि आन्तरिक समस्याका साथै चुनौतीहरू देखिएको ।
 - (ख) **वाह्य समस्या तथा चुनौतीहरू :** तरलतामा देखिएको उतार चढाव, विदेशी मुद्राको विनिमय दरमा भएको बृद्धिले बस्तु तथा सेवाहरूको मुल्यमा बृद्धि, कर्जा असुली तथा संकलनमा चुनौती, लगानीको लागि चुनौतीपूर्ण वातावरण, बैकिङ्ग क्षेत्रमा बढ्दो अस्वस्थ प्रतिस्पर्धा आदिलाई बैंकले वाह्य समस्या तथा चुनौतीको रूपमा लिएको छ । यस्तो अवस्थामा बैंकको कर्जा सापटी, कर्जा असुलीमा असर पर्न गई बैंकको कुल आम्दानीमा असर पर्ने देखिन्छ ।

ग) व्यवस्थापनद्वारा अवलम्बन गरेको रणनीति : बैंकको कर्जा असुली संयन्त्रलाई डिजिटलाइजेशन मार्फत प्रभावकारी बनाउदै लगेको, खराब कर्जा असुलीको निरीक्षण/अनुगमनका लागि प्रदेश स्तरमा छुट्टै कर्मचारी संयन्त्र व्यवस्थापन गरिएको । प्रविधिको प्रयोग गरि केही साना कर्जाहरूको प्रवाह गर्न थालिएको । निक्षेप संकलनका लागि वैकल्पिक श्रोत तर्फ केन्द्रित गरिएको । बैंकको आन्तरिक कार्य प्रणालीमा खर्च मितव्ययिता अपनाई निर्धारित लक्ष्य प्राप्त गर्ने रणनीति अवलम्बन गरिएको । कर्जाको गुणस्तरलाई सुधार गर्दै उत्पादनमुलक क्षेत्र, उर्जा, कृषि तथा रिटेल क्षेत्रमा कर्जा लगानी बृद्धि गर्नको लागि बिशेष ध्यान दिएको । जोखिम व्यवस्थापनका लागि आवश्यक रणनीति अवलम्बन गर्दै आईरहेको । समय सापेक्ष प्रविधिमा आधारित नयाँ सेवाहरूको विकास, बैंकमा रहेको जनशक्तिलाई दक्ष तथा सवल बनाउनको लागि बृति विकास, प्राविधिक ज्ञान तथा तालिमको व्यवस्था गरिएको, आदि ।

७. संस्थागत सुशासन :

संस्थागत सुशासन अभिवृद्धिका लागि व्यवस्थापनद्वारा चालिएका कदमहरू सम्बन्धी विवरण :

- (क) सञ्चालक समितिले स्वीकृत गरेका नीतिहरूलाई कार्यान्वयनमा ल्याएको ।
- (ख) व्यवस्थापन तहमा गठन गरिएको विभिन्न समितिहरू (जस्तै: सम्पत्ति तथा दायित्व व्यवस्थापन समिति, कर्मचारी पदपूर्ति समिति, कर्जा जोखिम व्यवस्थापन समिति, आदी) ले आ-आफ्नो क्षेत्रमा कार्य गरेको ।
- (ग) आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई व्यवस्थित गर्न आन्तरीक लेखापरीक्षकबाट नियमित रूपमा लेखापरीक्षण गराई प्रतिवेदनमा दिइएको सुभावहरूको समीक्षा तथा कार्यान्वयन गराउन लेखापरीक्षण समितिको बैठक नियमित बस्ने गरेको र सोबाट प्राप्त निर्देशनहरूलाई कार्यान्वयनमा ल्याइने गरिएको ।
- (घ) जोखिम व्यवस्थापन समितिको बैठक नियमित रूपमा बस्ने गरेको र सो बैठकमा भार परीक्षण, नीति नियमहरूको पर्याप्तता, संचालन जोखिम जस्ता विषयहरूमा छलफल हुने गरेको र व्यवस्थापनलाई प्राप्त निर्देशनहरूलाई पालना गर्दै आएको ।
- (ङ) सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारणलाई प्रभावकारी बनाउनका लागि ग्राहक पहिचान पद्धतीलाई जोड दिँदै सो क्षेत्रसंग सम्बन्धित विषयबस्तुहरू उपर सम्पत्ति शुद्धीकरण निवारण समितिमा समेत समय समयमा छलफल हुने गरेको ।
- (च) बैकिङ्ग कारोवारलाई व्यवस्थित गर्नका साथै संचालन जोखिमहरू न्यूनिकरण गर्न विभिन्न आन्तरिक नीति, नियम तथा निर्देशिकाहरू तर्जुमा गरि लागू गरिएको ।
- (छ) सुशासन सम्बन्धमा नेपाल राष्ट्र बैंक, नेपाल धितोपत्र बोर्ड, कम्पनी रजिष्ट्रारको कार्यालय, नेपाल स्टक एक्स्चेञ्ज लगायतका नियमनकारी निकायहरूबाट जारी निर्देशनहरू पूर्ण रूपमा पालना गर्ने गरिएको ।
- (ज) बैंक भित्र संस्थागत सुशासन कायम गराउने हेतुले संस्थागत सुशासन समितिको गठन गरिएको र सो सम्बन्धमा समय समयमा बैठकमा छलफल पश्चात भएका निर्णयहरूलाई कार्यान्वयन गरिएको । बैंकमा संस्थागत सुशासन कायम राख्नमा मुख्य जिम्मेवारी प्रमुख कार्यकारी अधिकृतलाई दिइएको ।

